

LILLESAND VIND AS
Postboks 50
4064 STAVANGER

Vår dato: 24.02.2023

Vår ref.: 201501190-136 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Lillesand Vind AS - Utsatt frist for idriftsettelse

1. Sammendrag

Wikborg Rein Advokatfirma AS har på vegne av Lillesand Vind AS søkt NVE om utsatt frist for idriftsettelse for Lillesand vindkraftverk fra 31.12.2022 til 31.12.2024.

NVE kan ikke se at det i denne saken foreligger forhold som gir grunnlag for å gjøre unntak fra gjeldende forvaltningspraksis om at søknader om utsatt frist for vindkraftverk utover 31.12.2021 ikke skal innvilges. Vi har derfor avslått søknaden i vedtak av i dag.

2. Bakgrunn

Den 25.09.2015 gav NVE E18 Vindpark AS tillatelse til å bygge og drive Lillesand vindkraftverk med tilhørende nettilknytning.¹ Olje- og energidepartementet (OED) stadfestet dette i vedtak av 30.11.2016, med tilleggsvilkår om støy og sulfidholdige bergarter.² NVE utstedte ny anleggskonsesjon i henhold til OEDs vedtak den 30.11.2016.³

Konsesjonær for Lillesand vindkraftverk er Lillesand Vind AS (LV). LV eies av ASKO Fornybar, som overtok konsesjonen i mai 2019, jf. tillatelse til eierskifte datert 21.08.2020.⁴ LV fikk innvilget en søknad om økt installert effekt fra 10 MW til 13,5 MW den 21.06.2018.⁵

Den 18.02.2020 innvilget NVE en søknad om utsatt frist for idriftsettelse av Lillesand vindkraftverk fra 31.12.2020 til 31.12.2021.⁶ Søknaden ble innvilget med begrunnelse i avslutning av elsertifikatmarkedet den 31.12.2021 og administrativ praksis hos NVE.

---

¹ NVE ref. 201501190-31

² NVE ref. 201501190-48

³ NVE ref. 201501190-84

⁴ NVE ref. 201501190-83

⁵ NVE ref. 201501190-53

⁶ NVE ref. 201501190-73

LV søkte 28.04.2021 om ny utsatt frist for idriftsettelse fra 31.12.2021 til 31.12.2022. NVE avslø søknaden i vedtak av 28.06.2021.⁷ OED gjorde om NVEs vedtak den 20.12.2021.⁸

3. Presentasjon av søknaden

LV søkte den 03.10.2022 om utsatt frist for idriftsettelse av Lillesand vindkraftverk fra 31.12.2022 til 31.12.2024.⁹ Søknaden om utsatt frist begrunnes med at Lillesand kommune forsinket realisering av vindkraftverket og er et forhold som er utenfor LV sin kontroll.

LV skriver at kommunen har prøvd å trekke tilbake dispensasjon for planområdet til vindkraftverket, selv om de tidligere har vært positive til utbyggingen. De visert blant annet til at kommunen vedtok å innvilge et millionbeløp til arbeid med utbedring av løsning for adkomstvei til vindkraftverket langs Nordbøveien.

LV skriver at det er nødvendig med en utsatt frist for idriftsetting for å ha en dialog med kommunen og relevante grunneiere for å få en reell mulighet til å realisere kraftverket.

4. Høring

NVE sendte søknaden på høring 20.10.2022 med høringsfrist 11.11.2022.¹⁰ Det kom inn totalt ni høringsinnspill, hvor alle var negative til en utsatt frist for idriftsetting.

Under er høringsuttalelsene gjengitt tematisk. Fullstendige uttalelser er tilgjengelig via den elektroniske innsynsløsningen www.einnsyn.no.

4.1 Lokale vedtak

Agder fylkeskommune og Lillesand kommune er negative til en utsatt frist for idriftsettelse. Lillesand kommune skriver også at de ikke ønsker at Lillesand vindkraftverk skal realiseres. Agder fylkeskommune skriver at det ikke kommer frem nye opplysninger i søknaden som tilsier at det bør innvilges en utsatt frist.

4.2 Manglende informasjon

Flere høringsparter skriver at tidligere vedtak og høringer ikke har vært tilstrekkelig opplyst for grunneiere og andre berørte parter.

4.3 Manglende tillatelser

Flere høringsparter skriver at LV mangler nødvendige tillatelser etter plan- og bygningsloven (pbl.) for å sette i gang bygging av vindkraftverket. De skriver at søknadsplikten etter pbl. §20-1 bokstav m ikke er overholdt og dispensasjon til å bygge i planområdet av 25.06.2019 opphørte 24.06.2022 etter en frist på 3 år. Det blir også vist til at det mangler tillatelse til utviding av Nordbøveien.

---

⁷ NVE ref. 201501190-94

⁸ NVE ref. 201501190-111

⁹ NVE ref. 201501190-115

¹⁰ NVE ref. 201501190-116

LV skriver i sin kommentar at fysisk arbeid i medhold av konsesjon og saksbehandling etter energiloven, er noe annet enn søknad om eiendomsendring etter plan- og bygningsloven § 20-1 første ledd bokstav m. De skriver at det heller ikke er riktig at treårsfristen for igangsetting av tiltaket er brutt og at de har alle vesentlige tillatelser for å realisere vindkraftverket.

5. NVEs vurdering av søknaden

5.1 Innledning

I vilkår nr. 3 i gjeldene konsesjon for Lillesand vindkraftverk framgår det av LV kan søke om forlengelse av fristen for idriftsetting. Videre kan konsesjonær også søke om endring av konsesjonsvilkår etter energiloven § 10-4 annet ledd.

NVEs vurdering av søknader om utsatte frister gjøres i den enkelte sak. Om en søknad om utsatt frist for idriftsettelse skal innvilges, beror på forvaltningens skjønn. Selv om anleggskonsesjonen og energiloven § 10-4 annet ledd gir adgang til å innvilge en søknad om utsatt frist, har ingen krav på å få innvilget en slik søknad.

NVE vil i det følgende bare vurdere tema som er relevant for søknaden om utsatt frist for idriftsettelse.

5.2 Gjeldende praksis for behandling av søknader om utsatt frist for idriftsettelse av vindkraftverk på land

NVE viser til at vi sendte brev til blant andre LV datert 27.11.2019 med informasjon om vår praksis for behandling av søknader om utsatt frist for idriftsettelse av vindkraftverk. I brevet viste vi til Stortingsmelding 25 (2015–2016) (energimeldingen) hvor det blant annet står:

«Urealiserte vindkraftkonsesjoner båndlegger areal i kommunene. Det kan stå i veien for annen lønnsom samfunnsutvikling, og vil i en del tilfeller kunne bidra til at lokale konflikter opprettholdes. Dersom det har gått mange år, kan det også ha oppstått endrede forhold som gjør det nødvendig med nye eller oppdaterte utredninger og eventuelt ny konsesjonsbehandling. Det er derfor ønskelig å begrense videreføringen av konsesjoner som er gitt der det ikke er utsikter til å få realisert prosjektet innenfor en rimelig tidshorisonnt.» (s. 193)

Stortinget sluttet seg til dette (jf. innstilling fra energi- og miljøkomiteen s. 25.). I vårt brev datert 27.11.2019 framgår det at NVE mener frister for idriftsettelse ikke bør forlenges utover fristene i elsertifikatordningen, og at vi framover vil legge dette til grunn ved behandling av søknader om forlenget frist for idriftsettelse for landbasert vindkraft. Videre viser NVE til at prosjekter som ikke bygges innen fristen for idriftsettelse kan søke om ny konsesjon. Vi skriver også at i særlige tilfeller hvor konsesjonær har kommet langt i byggearbeidene, men uforutsette forhold (force majeure) hindrer idriftsettelse i tide, kan NVE likevel forlenge idriftsettelsesfristen utover 31.12.2021.

NVE viser videre til at Stortinget 19. juni 2020 fattet følgende anmodningsvedtak (vedtak nr. 799):

«Stortinget ber regjeringen innenfor gjeldende regelverk ikke gi forlenget frist for idriftsettelse utover 31.12.2021 for vindkraftverk på land som i dag har gyldig konsesjon.»

Olje- og energidepartementet redegjorde for oppfølgingen av vedtaket i budsjettproposisjonen (Prop. 1 S 2020–2021). Der står det blant annet:

«Departementet kan vanskelig se at det er forvaltningsrettslig adgang til å avslå en søknad om fristforlengelse der et vindkraftanlegg er under bygging med sikte på realisering innen 31. desember 2021, og på grunn av «force majeure» eller andre forhold utenfor konsesjonærens kontroll blir forsinket. (...) Også tidsnød som skyldes aksjoner eller andre tiltak som har til formål å hindre realisering av prosjektet innenfor fastsatt frist 31. desember 2021 regnes som slike forhold.»

I innstillingen (Innst. 9 S (2020–2021)) skrev et flertall i Energi- og miljøkomiteen dette:

«Dette flertallet støtter regjeringens vurdering av forvaltningsskjønnet. Det var ikke dette flertallets intensjon å stoppe vindkraftanlegg som er sterkt ønsket av vertskommunen, og der forsinkelsen skyldes forhold utenfor konsesjonærens kontroll.»

I høringsinnspillet fra Lillesand kommune går det frem at Lillesand vindkraftverk ikke er «sterkt ønsket» fra vertskommunens side, og at de er negative til å gi utsatt frist.

5.3 Tidligere vedtak om utsatt frist

NVE avsto den foregående søknaden til LV om utsatt frist for idriftsettelse fra 31.12.2021 til 31.12.2022. Vår begrunnelse var at LV hadde hatt tilstrekkelig med tid fra anleggskonsesjon til fristen for idriftsettelse, fem år, til å realisere vindkraftverket. Vi mente at LV hadde tid til å oppnå alle nødvendige avklaringene for å bygge vindkraftverket.

OED gjorde om NVEs avslag med begrunnelse at anleggsarbeidet for Lillesand vindkraftverk var blitt igangsatt med sikte for å ferdigstillelse innen 31.12.2021 og at kommunen fattet et ugyldig vedtak som stanset byggingen. OED skriver at forsinkelsen i denne saken i stor grad skyldes kommunens uhjemlede myndighetsutøvelse, og at dette var utenfor konsesjonærs kontroll.

5.4 NVEs samlede vurdering

LV skriver i søknaden at de ønsker å ha en dialog med kommunen for å realisere vindkraftverket. NVE viser til at kommunen ikke lengre ønsker at vindkraftverket skal

realiseres og konstaterer at LV ikke klarte å komme til enighet med kommunen i løpet av 2022.

LV mangler dermed fortsatt nødvendige tillatelse for oppgradering av Nordbøveien, selv om kommunens avslag på dispensasjon for planområdet er omgjort. Det foreligger nå ingen uhjemlet myndighetsutøvelse som hindrer bygging. For å realisere vindkraftverket trengs det dispensasjon etter plan- og bygningsloven fra kommunen for tiltak knyttet til Nordbøveien, og denne dispensasjonen er ikke gitt. Etter NVEs vurdering har LV hatt tilstrekkelig tid til å oppnå nødvendige avklaringer for å bygge vindkraftverket.

5.5 Vurdering av naturmangfoldloven §§ 8 til 12

Det følger av naturmangfoldloven (nml.) § 7 at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og at vurderingen skal framgå av beslutningen. Etter NVEs vurdering gir ikke utsatt frist for idriftsettelse nye, vesentlige virkninger for naturmangfold sammenlignet med det som ble vurdert i bakgrunn for vedtak av 25.09.2015, jf. nml. § 8. Vi har derfor ikke funnet det nødvendig å gjøre en ny vurdering av nml. §§ 9 til 12.

6. NVEs vedtak

På bakgrunn av manglende tillatelse fra Lillesand kommune, kommunens høringsuttalelse og vår praksis for behandling av søknader om utsatt frist for idriftsettelse utover 31.12.2021, finner vi ikke grunnlag til å gi utsatt frist for idriftsettelse til 31.12.2024. NVE avslår derfor søknaden om utsatt frist for idriftsettelse. Avslaget innebærer at vindkraftverket ikke kan realiseres.

Dersom LV ønsker å realiseres Lillesand vindkraftverk, må de fremme prosjektet på nytt i tråd med gjeldende konsesjonsregime.

7. Om klageretten

Parter i saken og andre med rettslig klageinteresse kan klage på dette vedtaket. Se opplysninger om klage på siste side i dette brevet.

8. Orientering av grunneiere og rettighetshavere

NVE ber LV om å orientere berørte grunneiere og rettighetshavere om NVEs vedtak av i dag, og muligheten til å klage på avslaget, jf. opplysninger på siste side. Orienteringen skal inneholde informasjon om klagerett, klagefrist og retten til å se sakens dokumenter.

Vi ber om at LV sender en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen til nve@nve.no.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Svein Grotli Skogen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

LILLESAND VIND AS

Kopimottakerliste:

Lillesand kommune

Naturvernforbundet i Agder

LA NATUREN LEVE

STATSFORVALTEREN I AGDER

MOTVIND NORGE

AGDER FYLKESKOMMUNE

Gunvor Vegge

Ole Kristian Buene

Willy Mo

Øystein Wennesland

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	<p>Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket.</p> <p>Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket</p>
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	<p>Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.</p>
Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. <p>I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.</p>
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>
Hvem kan klage på vedtaket?	<p>Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.</p>
Hvor skal du sende klagen?	<p>Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no.</p> <p>NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.</p>

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.